

Telegraful Român

2 ex. (Of.)

Onor. «Asociațiunea»

Sibiu

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

O sută de ani...

În toamna aceasta, episcopia Aradului va sărbători împlinirea a o sută de ani dela introducerea primului episcop român în viața episcopiei arădane unde poporul nostru, atât de numeros, s'a alipit cu tărie, în toată vremea, la credința sa ortodoxă și la glia strămoșească.

Sufletul românesc s'a introdus, în conducerea diecezei Aradului, în urma mișcării naționale-religioase a românilor de sub conducerea neuitatului Moise Nicoară, care, în 1814, a cerut împăratului Francisc I. să li se învoiască un arhipăstor de «neam român, cu sângele și cu inima română».

Și cu ajutorul lui Dumnezeu, care a veghiat asupra soartei românilor de pretutindeni, s'a trimes în scaunul episcopiei Aradului, în vara anului 1829, arhierul român Nestor Ioanovici.

Cu introducerea acestui arhieru în scaunul episcopesc arădan, viața diecezei Aradului, capătă caracter românesc, intră într-o nouă și fericită epocă.

Ear astăzi, în pământul desrobuit, și în duhul nou al vremii, biserica noastră ortodoxă, la frontiera de vest, cu puteri și energii

inoite, este chemată cu atât mai vărtos să-și continue și să-și împlinească misiunea sa religios-morală și națională.

Dea Domnul ca serbările ce se vor face la Arad, cu prilejul acesta, să arate lumii că biserica ortodoxă merge tot înainte pe drumul de purificare a lumii și de susținere aprigă a vieții noastre naționale, cum și de evanghelizare a norodului!

Consiliul arhiepiscopiei noastre de Alba-Iulia și Sibiu a ținut în 9 Septembrie a. c., ședință plenară sub prezidiul I. P. S. S. Mitropolitului nostru *Nicolae*, pertractându-se mai multe chestiuni curente, dintre cari amintim hotărârea luată, referitoare la înființarea unei Școli Normale ortodoxe de fete în Sibiu. Noul institut de cultură își va începe activitatea la 1 Oct. a. c., funcționând clasele IV, V, VI și VII.

Profesor la Academia teologică «Andreiană» s'a numit Dl. Dr. Dumitru Stăniloae.

Congresul Asociației generale a preoților ort., care era să se țină la Arad în zilele de 15—17 Sept. c., s'a amânat. Data la care se va ținea congresul, va fi anunțată în ziare.

La reforma învățământului teologic

Vacanța de vară, timpul visurilor frumoase și al lecturilor libere, lasă sufletului gânduri, întrebări și impresii noi. Excursiile în natură, sau printre rândurile cărților, deschid orizonturi necunoscute. Vastul material de senzații, percepții, gânduri și sentimente se selecționează și se sistematizează fără voia noastră. Atâtea lumini care au licărit o clipă în sufletul nostru, dispar în întuneric. Ele nu vor mai ieși poate niciodată de sub vălul uitării... Dar, impresiile puternice, care au găsit afinitate în sensibilitatea noastră și au prins rădăcini adânci în inima noastră, se diferențiază, conturează și afirmă tot mai clar, ies tot mai mult din umbră, devin icoane care trăesc, se cer îmbrăcate în haina cuvântului viu.

Nu e lucru greu de înțeles că „Noul Seminar”, lucrarea lui *Leon Donici*, apărută vara aceasta în traducere românească, și de care voim să ne ocupăm tocmai în acest loc, a putut să găsească loc larg și a putut să lase sugestii puternice în sufletul unui viitor slujitor al altarului. În adevăr, făcând abstracție de

perspectiva unei extreme exagerări sub care autorul privește faptele, care credem că n'au avut loc aidoma nici chiar acolo, în viața sufletească anarhică și adânc sbuciumată a poporului rus, în care e încadrat romanul, — lumea aceea, din creația lui Leon Donici, este totuși o lume care există. Sânt acolo experiențe sufletești și amintiri încercate de mulți; sânt acolo — am putea spune — zile întregi trăite de oricine a trecut sau trece printr-o școală teologică.

Fiecare fel de școală are o atmosferă spirituală specifică. Dela școlile militare, în care pedagogia este însoțită cu o asprime ce atinge uneori nonsensul, și până la școlile teologice, în care domină, sau cel puțin ar trebui să domine, disciplina convingerii și a iubirii, avem atâtea și atâtea feluri de a înțelege școala și viața, avem o gamă întreagă de atitudini în fața lumii și a vieții. Dar dacă o abatere, o viciere a ceea ce formează esențialul educației militare nu ar avea consecințe atât de grave, pentru că un militar maschează totdeauna interiorul prin exterior, — nu tot așa se întâmplă cu educația teologică. Aici nu au și nu trebuie să aibă importanță ținutele pompoase și strălucitoare dela exte-

FOIȘOARA

Eroi și Sfinți

Pe peretele camerei mele atârână un tablou: *Exilatul Napoleon pe insula Santa Elena*. Împăratul prăbușit șade gânditor pe țărmul mării. Stânci împrăștiate zac împrejurul lui, roca străveche își are aci surpăturile crepaste.

Ce idei se alungă oare în mintea marelui exilat? Ce-i poate povesti marea?

Ea fredonează cam așa: Tu atom de om! Ai crezut, că ești mare ca valul ce se înalță pân' la cer; dar eu sânt marea eternă și indestructibilă. Ce ești tu, omule?! Coroana, care a sclipit pe fruntea ta, a căzut. Căci orce mărime *pământescă* se destramă ca visul.

Eroi armelor! Eată-i în fruntea trupelor de marș, în norul de fum al tunurilor bubuitoare... Eată-i apoi în jurul meselor încununate cu flori la

ospete și, între clinchete de cupe, preamăriți până la cer, fără grijă că în depărtare se ivește pericolul amenințator care le străfulgeră puterea din mâni... Mărirea și fericirea lor s'a stins.

Și acum întorcem foaia, și ne întrebăm:

Care e fericirea acelor, cari nu pentru glorie și omagii, ci pentru bunăstarea și progresul semenilor lor se luptă? Inima celui erudit, care a alinat durerile penibile ale semenilor săi prin inventarea leacului de adormire, a putut să-i palpiteze cu dreptul mai repede și mai fericit. Inventatorul telegrafiei fără fir, amețit a putut să fie de bucurie, când a auzit întâia dată funcționând mașina sa.

Și earăș întrebăm: Dar ce sânt aceste toate, față de acel fac dogoritor, față de profunzimea nemărginită, față de setea neastâmpărată, pusă în slujba eternității sufletești. Leacul de adormire aduce ușurare corpului

pe câteva ore; sufletul nostru însă oftează după alt ceva. Dorește să fie în conexitate cu puterniciile cerului, dela care depinde fericirea sau nefericirea sa.

Asămănați pe eroii vieții pământești cu eroii celeilalte lumi. Bărbații și femeile istoriei lumești, cu bărbații și femeile imperiului ceresc. Ce e viața celor din urmă? Privită pe din afară, viața lor e renunțare fără bucurie. Ei au adus sacrificii, au purtat cruce, au îndurat dureri și suferințe mai pe sus de fire.

Eroi istoriei profane au avut și ei altarul de jertfă și cărările lor de cruce. Fost au unii cari nu și-au inclinat capetele înaintea eternului Dumnezeu, ci s'au aplecat înaintea celor trecătoare.

Și cine oare stă la înălțime mai mare: eroii sau sfinții?

Ce valorează ei cu privire la eternitate?

Ar fi instructivă lucrarea care ar

examina biografia lor conform principiului: Ce a profitat dintr'înșii eternitatea?

Să nu fim rău înțeleși. Mulți eroi ai lumii profane au netăgăduita valoare pentru eternitate. Noi nu micșorăm gloria lor, ba ne bucurăm de ceea ce se numește nemuritor în activitatea lor.

Noi prețuim, din punctul de vedere al creștinismului, curajul, devotamentul, riscul vieții individuale, execuția planului, insistența în realizarea tendințelor. Dar, de ne adâncim în viața sfinților, observăm că au stat la altă înălțime morală: menirea lor eră de multe ori să vindece răni, care le-au cauzat înșiși eroii amintiți.

În faptele sfinților este de relevat: concepția lor despre scopurile eterne și modul eroic, cu care luptând, suferind, crezând, tind a-și realiza idealurile.

Acele însușiri, care s'au dezvoltat în sfinți, adecă în cei mai mari

rior, ci flacăra credinții arzând și purificând interiorul, bucuria mântuirii creștine care se dăruiește mântuind. «Impărăția cerurilor este în inima voastră», a spus Mântuitorul. Dacă ea nu e acolo, în zădar o cauți în fireturi și gaioane aurii, sau în pinteni cari sună. Aceștia, într'adevăr, pot să fascineze. Sugestia lor însă nu va duce niciodată la adevărata bucurie a vieții, de care se împărtășesc absolut numai sufletele prinse în vraja Evangheliei mântuitoare.

Unde poate să ajungă învățământul teologic atunci, când e scos din cadrele pedagogiei creștine, se poate vedea din pomenitul volum al lui Leon Donici. Locul sincerității, al convingerii și al iubirii e luat de bigotism, iezuitism și fățănicie. Acolo unde viața ar trebui să fie fără prihană, neumbrită de nici o pată și de nici o patimă, se cuibăresc viciile, ear în loc de autoritate, demnitate și respect, stăpânește ridicolul. Nu mai vorbim de cunoștințe, care se predau rece, sec, fără credință, fără talent și fără metodă. Dar să lăsăm mai bine să vorbească sufletul desamăgit al eroului din «Noul Seminar»:

«Nimeni nu se interesează cum trăim noi, care sânt interesele noastre, ce vrem noi. Ne-au dat părinții aici, ear noi trebuie să învățăm! Și noi învățăm. Ce mai păstori o să iasă din noi! Peste doi ani, unii din colegii mei, bețivi, cartofori, profanatori și atei, vor lumina poporul, îi vor vorbi de credință, de dragoste, de felurite lucruri plăcute, care lor le sânt indiferente și care nouă nu ne tulbură inima.

«Vom fi preoți, și va veni la noi vre-un om cu sufletul sbuciumat și bolnav și ne va cere să-i arătăm adevărata cale a vieții, ear noi îi vom spune: rabdă și

speră, fiindcă altceva n'ai ce să-și spui. Despre aceasta profesorii noștri nu ne vorbesc niciodată. Ei ne spun câte milioane de rânduri se găsesc în cartea religioasă a Persanilor, cum un oarecare teolog desminte pe cutare învățat, de ce în cutare loc se întrebuițează aoristul al doilea și nu primul, — ne povestesc despre ceeace n'are nici o valoare în viață, și nimeni dintre ei nu spune nici un cuvânt despre lacrimile, suferințele, gândurile și visurile oamenilor, ca și cum ele nici n'ar exista în această lume. Va veni timpul, și ochii multora se vor deschide, și vor înțelege atunci că educația noastră teologică e gunoi și putregai, că noi semănăm cu un copac putred înăuntru. Vine un vânt puternic și el se prăbușește, și toată lumea se va mira atunci cum a putut să dăinuiește. Învățăm ca să muncim în viață, ca să înflăcăram pe ceilalți cu cuvântul nostru, dar nu avem și nici nu am avut vre-un foc în noi. Și cuvintele noastre vor fi moarte și fără rod și nu vor trezi în om nimic altceva decât plictiseală și îndârjire.

«De atunci, de când muri în sufletul nostru ceea ce dăinuia într'insul demult, din copilărie, am devenit reci și indiferenți la rugăciuni și la chemările religiei. Pierdusem legătura cu Dumnezeu, nu mai simțeam prezența Lui, răsuflarea Lui, și în noi pătrundea un gol imens, negru și apăsător, în care nu era pentru noi nici lumină, nici bucurie, nici iubire. Ciudat lucru! În seminar ni se argumenta existența lui Dumnezeu cu diferite argumente, teologice, cosmologice, ontologice și de altă natură, dar ele nu trezeau în sufletul nostru nimic altceva decât indiferență și plictiseală. Poate pentru că aceste argumente ni se

prezentau de către oameni reci și lipsiți de talent, pe cari nu-i interesa decât o existență liniștită și evenimentele mărunte ale grupului profesoral, — ele nu aprindeau în noi nici un foc, iar despre Dumnezeu și credință ni se vorbea cu tot atâtea liniște, ca și cum ar fi fost vorba de binomul lui Newton sau de câte milioane de rânduri cuprind cărțile religioase ale Indienilor».

*

Desamăgirea își continuă spovedania... Noi n'o mai urmărim. Povestea a fost suficientă ca să ne pună o întrebare, care acum când e la ordinea zilei reforma învățământului teologic, cere răspunsul cu insistență. Oare critica pe care cartea lui Leon Donici o face învățământului teologic din Rusia pravoslavnică, poate privi și școalele noastre teologice? Având curajul să mărturisim adevărul, și păstrând proporțiile, răspunsul nu poate fi decât afirmativ. În adevăr, observând mai atent psihologia celor ce se pregătesc pentru preoție, îi putem împărți în două categorii: În prima intră toți aceia pentru cari preoția e o carieră obișnuită, mai mult sau mai puțin comodă, mai mult sau mai puțin rentabilă. Dacă s'ar face negustori, ei ar privi lucrurile prin aceeaș prismă. Nici o înțelegere a idealului creștin, nici o înfiorare în fața misiunii sfinte. Lipsiți de frământări și antinomii sufletești, preocuparea lor de căpetenie e calcularea parohiilor, căsătoriilor și dotelor. Cei din a doua categorie, mai puțini, privesc lucrul ca o problemă de conștiință. Misiunea preoțească le apare în toată sfîntenia și greutatea ei. Își dau seamă că vor trebui să îndure, vor trebui să renunțe și toți trec prin crize de suflet. Inima lor se găsește, într'un moment dat, la o răspântie,

neștiind dacă între atâtea căi spinoase vor putea să aleagă pe aceea a apostolatului. Ei bine, ori care din această din urmă categorie dacă ar fi întrebat și dacă ar avea ocaziunea, ar putea mărturisi în clipele sale de curaj și de sinceritate, ca și eroul romanului:

«Ei ne educă pe noi, conducătorii de mână, dar nu știau nimic de noi, nici de viața noastră, nu știau nimic de suferințele și de chinurile noastre, când eram singuri numai cu noi înșine».

Atunci prin ce păcătuiesc școalele noastre teologice? Desigur, multe defecte trebuie corijate și multe lipsuri împlinite. Lucrul principal e însă să se primenească atmosfera educației teologice, să se lase între în ea aerul iubirii, sincerității și convingerii. Viața instituțiilor să se armonizeze și să se încadreze într-o disciplină creștină curată și cinstită. Să se simtă că toți, conducători și conduși, sânt o singură familie, unită în mărturisirea aceluiași crezuri și prinsă în vraja aceleiași iubiri.

Intr'o astfel de atmosferă poate că și viitorii preoți, pe cari i-am clasat în prima categorie, vor ajunge să-și dea seama «că locul pe care calcă este loc sfânt». În felul acesta, chiar dacă adâncul sufletului lor nu se angajează atunci când ei intră în slujba idealului creștin, își vor face totuși datoria cu demnitate, din grija de a nu pângări o instituție, al cărei prestigiu nu trebuie să-l păteze necinstea.

Aceste rânduri nu sânt tot ce ar putea sugera lucrarea lui Leon Donici pentru reforma învățământului teologic. Pentru cei pe cari îi interesează o mai bună întocmire a școalelor noastre teologice, «Noul Seminar» merită și alte discuții, și alte meditații.

eroi ai omenirii: există în noi toți, în germenul lor. Nu va răsări, din oricare suflet, grădina admirabilă a florilor lui Dumnezeu; dar poate să crească într'insul câte-o floare: exercitarea minunată a iubirii de aproape-lui; purtarea cu răbdare a crucii vieții; împlinirea datoriilor, dela care atârână multe bunuri obștești.

În fine, ce să zicem despre ruga noastră adresată către sfinți?

Toată implorarea adresată către dâșii se termină cu: «Rugați-vă pentru noi la tronul etern al lui Dumnezeu, căci ruga voastră este mai dreaptă, decât a noastră».

Și dacă sfinții se închină pentru noi, fructul implorării lor va fi, că și noi constănim numele lui Dumnezeu, mereu mai asemănători către dâșii; realizăm împărăția lui Dumnezeu în noi înșine și în afară de noi; împlinim voia lui Dumnezeu pe pământ, precum împlinită este în cer, ca parte să avem de pâinea cea de toate zilele, să ne liberăm de păcate, să iertăm aceluia, cari ni-au greșit, să nu cădem în ispită, ci să ne mântuim de tot răul...

Pr. cpt. Dr. Potcaș
confesorul garnizoanei Oradea.

Suferința omenească

De unde izvorește suferința?

Ni se răspunde: Durerea este urmarea dezordinei introduse în creațiune prin întâia greșală a primului om. Durerea e o fică a căderii: *Partes in dolore*,... în suferință vei naște. Aceasta fu cumplita sentință din Eden.

Dar, spre nefericirea teoriei, sentința e însoțită de altă sentință care explică pe cea dintâi, și care zice: «Voi înmulți necazurile tale».

«Le voi înmulți». Dacă pedeapsa păcatului consistă în sporirea durerii, atunci ce însemnează aceasta alt ceva decât că durerea făcea parte din ordinea primordială și că ea intra în condițiile existenței creaturii nevinovate?

Or, știința demonstrează prin socoteli sigure ceeace textul biblic lasă să se bănuiască. Cu mii de ani înaintea apariției omului, monștrii pe pământ se sfășiau unii pe alții.

Corpul își are legile sale nestrămutate. El trebuie să funcționeze...

Sensibilitatea, fără de care nu poate exista organism, presupune în chip necesar durerea, nu ca dușmană, ci ca păzitoare ce ne ferește de pericole.

Dacă durerea fizică era indispensabilă primei funcționări a creaturii animale, această creatură era chemată să se ridice deasupra naturii sale animale, și prin aceasta, să facă durerea superfluă. Creat după chipul lui Dumnezeu, menit să inaugureze pe pământ împărăția Duhului, omul trebuia să se afirme în asemănarea lui Dumnezeu. Toate lucrurile pentru el fiind făcute, el trebuia să și le robească, să pătrundă secretele lumii, să supună legile materiei legilor spiritului și să-și cucerească libertatea învățându-se să zică forțelor naturii cuvintele sutașului: «Mergi! și merge; vino! și vine; fă acest lucru! și îl face».

Intr'o astfel de viață, slăvită prin comuniunea creaturii cu Creatorul, durerea fizică și-ar mai fi găsit oare locul?

Durerea presupune contrazicere, iar contrazicere nu ar mai fi fost acolo. Durerea presupune ignoranță,

ear ignoranță ar fi lipsit. Toate lucrurile ar fi fost conduse de ființe spirituale care ar fi trăit viața lui Dumnezeu, în lumina lui Dumnezeu, și care ar fi transformat pământul în Paradis și Paradisul într'o lume cerească, prin puterea ce i s'a dat de a-și robi toate lucrurile.

Activitatea omenească fără păcat! Ca să avem idee despre aceasta, să ne gândim la viața Mântuitorului în decursul celor 3 ani ai misiunii sale într'o lume desfigurată de păcat și unde singur El era în comuniune cu Tatăl Său.

Să încercm să ni-l reprezentăm, pe Fiul Omului, pe pământ sfânt, într'un trup slăvit, înconjurat de frați a căror credință poate să mute și munții, liber de a-și desfășura puterea în infinitul slavei sale... și atunci viziunea profetului relativă la restabilirea mesianică: «Lupul va locui cu mielul...», nu ne va mai apărea decât ca o palidă restrângere a ceeace ar fi fost fericirea lumii sub acțiunea binefăcătoare a unei umanități creștinoase lui Dumnezeu.

În mijlocul străduințelor de mai bine, nici un gând, nici o îndrumare nu e de prisos. «Adevărul pe care ni l-a lăsat deasupra mormântului, autorul, merită să fie îndelung răspândit, fără de teamă, într-o credință nouă».

Nicolae N. Grosu.

Nr. 7859.

Notificare oficială

Tinerii, cari și-au înaintat cereri, spre a fi primiți în Academia teologică «Andreiană» din Sibiu, vor avea a se prezenta Joi, în 19 Septembrie a. c., la ora 8 a. m. în cancelaria Rectoratului Academiei teologice din Sibiu, având a se supune la concursul de primire.

Sibiu, 9 Septembrie 1929.

Consiliul arhiepiscopesc.

Sanctificarea papei Piu X.

Din Roma se anunță, că biserica romano-catolică va propune în curând sanctificarea fostului papă *Piu al X-lea*, prea cunoscutul urzitor al diecezei de Hajdu-Dorog, în care 120 de mii de români greco-catolici din Ardeal erau smulși din sinul bisericii lor și încadrați în dieceza maghiarizării cu forța a Hajdu-Dorogului: așa era dorința și voința guvernului dela Budapesta, ear capul bisericii catolice «apostolice» din Ungaria, Piu X, s'a făcut instrumentul aceluia guvern, i-a împlinit voința întocmai, și a desconsiderat toate protestele ce i s'au adresat din partea celor năpăstuiți. Vaticanul voește acum să sanctifice pe acel papă...

La astfel de sfidare, ce au de zis frații noștri greco-catolici?

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Dar omul n'a fost credincios. Separându-se de Dumnezeu, el s'a lipsit de Duhul Sfânt și căderea sa l-a legat de durere pentru toată durata vieții sale terestre. Țintuit de condițiile existenței sale animale, el n'a robit legile materiei. El caută să pătrundă tainele naturii, dar el nu le mai înțelege și, în loc să valorizeze comorile ei, el le risipește.

Fără a vorbi de principalele cauze ale perturbării și ale ruinei, cum este aglomerația umană în marile cetăți, sau cum sunt devastările pricinuite de război, oare nu se știe că adeseori e de ajuns o simplă despădurire, pentru ca să se transforme climatul unei regiuni, și să o prefacă în pustiu pentru multe generații.

Astfel natura, în continuă grevă contra violențelor care o sleesc, nu dă nimic regelui căzut, fără ca să-l plătească scump fiecare din cuceririle sale.

Câte jertfe ale accidentelor, câte victime ale imprudenței, ale nepuinței, câte victime ale superstiției nu se înșiră pe drumul progresului!

Ministrul către plugari

Scrisoarea de Sâmbătă, 7 Sept 1929

PLUGARI, — *Grăpați și tăvălugiți semănăturile!*

Dacă mi-a venit lesne să vă îndemn în scrisoarea întâia să *întoarceți miriștele mai repede*, și în scrisoarea a doua să *semănați sămânța aleasă*, apoi, trebuie să vă mărturisesc, că nu-mi vine de loc ușor să vă îndemn, acum în scrisoarea a treia, să *grăpați și să tăvălugiți semănăturile*.

Poate că unii veți zice: «d'apoi altă treabă n'are ministrul decât să ne învețe, el pe noi, «grăpați și tăvălugiți»?»

Ba am eu și alte treburi, frați plugari! Dar greu îmi vine să cheltuesc atâția bani ai statului cu seminte bune, cu mașini și unelte, cu slujbași și câte altele; și să nu-mi stea sufletul în tihnă că plugarii fac, ori nu fac și ei, tot ce trebuie, ca să iasă din pământ o roadă mai bogată și mai frumoasă.

Nu mi-ar părea rău de loc să nu aveți nevoie de sfatul meu.

Dar să nu vi se pară că e lucru de nimic un grăpat bun — și repetat cât mai des — și tăvălugitul la timp. O știu asta bănașenii și plugarii înțelepți din unele colțuri ale țării, iar eu vreau să o știe toți plugarii de pretutindeni.

Toți știți că, după semănat, trebuie grăpat. Dar nu toți știu cât e bun grăpatul chiar înainte de semănat, și după ce semănăturile au răsarit; și mulți alții habar n'au că trebuie grăpate și livezile de fânețe, lufernele și trifoiurile. Pentru că ei nu înțeleg rostul grăpatului; știu doar atâta, ce s'a pomenit dela Adam și Eva, că grapa vine după plug să îngroape sămânța, cu niște tâșuri de mărăcinii, cum o da Dumnezeu.

Rostul grapei e însă cu mult mai mare. Ea e pentru pământ ce eace e pieptenele pentru capul omului și țesala pentru pielea calului.

Pământul trebuie grăpat și înainte de semănat: grapa netezește îndreptând greșelile aratului, sfărâmă bulgării mărunțind brazdele, scoate și adună rădăcinile de pir, pălămidă, bozi, rămășițele miriștelor, mărăcinii și bălăriile cari trebuiesc trase la margine și arse.

Cu îngrijire trebuie să se grăpeze și după semănat: ușor cu grapa

de mărăcinii pentru semințele mărunte ca cele de trifoi și lucernă, precum și în urma mașinelor de semănat ca să mai acopere ce-a rămas d'asupra; și mai adânc și mai apăsător, cu grapa de fier, ori de lemn cu dinți de fier, pentru grăul (orzul și ovăzul) care a fost semănat cu mâna (căci dacă l'am grăpa cu grapa de mărăcinii, grăunțele nu s'ar acoperi bine, ori s'ar aduna la un loc prea multe).

Dar grăpatul trebuie dus înainte și după ce semănătura a mai crescut, și acest lucru puținii săteni îl cunosc.

Se trece cu grapa cu dinți de fier prin grăul crescut ca de o palmă, (toamna, înainte d'a veni înghețul, or primăvara); se grăpează și porumbul răsarit și alte semănături; fi-rește că unele fire sânt date afară, dar prea puține, și ele nu înseamnă nimic pe lângă marele folos al celor rămase în urmă: aerisire, ruperea coajei pe care o prinde fața pământului, și păstrarea umezelii.

Stăruiesc mult asupra păstrării umezelei în pământ, pe care o aduc arăturile dese și mai ales grăpările și mai dese. Pământul este ca zahărul: suge apa — de sus în jos când plouă — și de jos în sus când e secetă. Cu cât e mai bolovănos și mai nemuncit, cu atât se prind în el găurele subțiri și lungi (ca firul de păr) prin care umezeala se scurge de jos în sus (în aer). Munca deasă a pământului și grăpatul des rupe acele găurele lungi, duce aer mult între particulele mărunțite ale pământului și astfel se împiedică uscarea.

O veche zicătoare spune: «nu te uita înapoi pe urma grapei». Asta înseamnă să nu te sperii când vei vedea grăul ori porumbul jumulit și răvocit de grapă: vino peste o săptămână și o să vezi că râde de bucurie ca copilul după scaldă.

Aceasta este pricina pentru care și fânețele trebuie grăpate cu grapa cu dinți de fier îndată după cosit, ori primăvara când începe să crească iarba: pământul scărmanat se aerisește, sămânța scuturată din floare se acoperă, mușuroaiele se netezesc, mușchiul care cuprinde câte odată fâneța se desprinde și se scărmană. În multe părți, pentru livezi se aduc grape anume făcute, cu dinți mai mărunți și cu încheieturi mai dese, ca să se târască ca șarpele după forma pământului.

Un grăpat bun primăvara, peste ogorul de toamnă, adeseori ne scu-

teste de o arătură. Numai ogoarele de toamnă nu trebuie grăpate, ca să cuprindă gerul iernei bulgării pe toate părțile: să-i degere și să-i mărunțească.

Și ca la orice lucru, trebuie băgare de seamă cu privire la timp și la felul pământului: să nu fie prea umed, nici prea uscat; iar la pământurile grele: îndată după arat, când înfloarește brazda.

Și acum să vedem ce-i și cu tăvălugitul.

D'asa ceva, pe la sătenii noștri, mai ales cei din vechiul regat, nu se prea pomeneste. Când am fost în Cehoslovacia, acum vreo doi ani, n'am văzut plugar fără tăvălug: ori un trunchi rotund de lemn (de ulm sau stejar) cu două cuie la capete, ori un sul de fier rotund sau cu discuri, ori cuie pe el; ori 2—3 bucăți de sul legate unul de altul. Cât despre munca și roada pământului acolo, față de aici, nici nu poate fi asemănare, măcar că la ei pământul e sărac de tot. Ei îngrijesc de pământ ca mama de copil și fac tot ce trebuie ca să aibă spor la roade. Iar tăvălugitul e tot așa de prețuit ca aratul și săpatul la noi.

Tăvălugesc pământul și înainte de semănat și după semănat, și toamna și primăvara, ori numai câte odată, după cum e nevoia și după cum e pământul.

Înainte de semănat, tăvălugesc cu tăvălug cu dinți, ori cu discuri, pentru a sfărâma bulgării (când s'a arat pe secetă) și pentru a netezi pământul. După semănat: cu tăvălugul neted, pentru a apăsa pământul pe sămânță ca să-i fie cald și umed și s'o apere de vânt și de gerul iernei.

Pământul este pentru sămânță ca haina pentru corpul omului: la vânt și la frig ținem haina strâns; așa face tăvălugul: strânge haina (pământul) de corp (firul de grâu). Acest lucru e folositor mai ales la semințele mărunte rămase pe deasupra. Semănătura tăvălugită iese din pământ cu câteva zile mai repede, fiindcă tăvălugitul lipește sămânța de pământ și atrage apa de jos în sus spre sămânță.

Iar primăvara după îngheț, tăvălugul strânge iarăși pământul degerat la rădăcina smulsă ușor de ger dela locul ei. Înfrățirea grăului și păstrarea umezelii se ajută prin tăvălugit.

Omul suferă, pentru că nu știe; el suferă, pentru că nu vede; suferă pentru că e neputincios; universul care ar trebui să-i povestească gloria, îi istorisește martiriul său.

Păcatul, distrugând fericirea în lumea naturii, i-a revelat o lume de alte dureri. Nemulțumit că e neputincios, omul este rău. Nemulțumit că îndură ceea ce nu poate evita, el suferă din cauza greșelii sale și se martirizează pe sine însuși. Își ruinează sănătatea prin exces, sărăcește prin lene, se izolează prin răutate.

Cât de departe sântem de durerea care exista înainte de criza fatală din Eden!

Când cineva caută să analizeze înfricoșata povară de suferințe pe care caută să o întrețină și să o înmulțească omul pe pământ, înțelege câtă dreptate este în afirmația: «Durerea e fika păcatului».

Și aici, știința și experiența ne ajută să descoperim partea sa de adevăr.

Știința? Ce ne învață ea oare dacă nu că toată istoria vieții orga-

nice nu e decât un lung efort al naturii pentru a forma sistemul nervos al omului, apoi că desfășurarea sistemului nervos este în raport strâns cu desfășurarea conștiinței și că conștiința și sensibilitatea sânt legate în acest punct, și că se poate stabili o ecuație cu termenii inconștiință, insensibilitate.

Sărăcia sistemului nervos, la ființele anterioare apariției omului, ne permite deci să afirmăm că în timpul grozavelor revoluțiuni ce formau scena pe care trebuia să apară omul, durerea necesară, durerea sfântă și dela obârșie, nu era decât un minimum de durere.

Dimpotrivă, omul pervertind prin cădere organismul nervos care i-a fost dat ca să-i servească de vehicul sfântului Duh, a pus la dispoziția insectelor animale și a puterilor rele un instrument de tortură care face din fiecare individ victima ispășitoare a păcatului umanității.

Acesta e cazul când ne putem aminti, că «corupția celui mai bun, e cea mai rea și când putem face o

aplicare imediată a cuvintelor lui Isus: Acolo unde a murit trupul, acolo se vor aduna vulturii».

Din fericire Cel Etern domnește și experiența ni-l arată scoțând binele din rău, servindu-se de durere pentru a pune frâu pasiunilor deslănțuite și pentru a duce pe omul păcătos pe cale de sfințenie.

Am spus că omul în care se realizează toate energiile păcatului, poartă în inima sa un iad. Tot așa de bine putem spune că dacă răul ar putea să subziste în lume fără durere, pământul întreg ar fi un iad.

Dar Dumnezeu n'a îngăduit aceasta. În ordinea grației, El a dat durerii rolul de educatoare, rol pe care i-l conferise și în ordinea naturii. Sub impulsul durerii morale, fika păcatului, creatura urcă plângând drumul pe care durerea fizică, fika naturii, trebuia să o facă să-l urce în pace: drumul care conduce la libertate.

Durerea este inspiratoarea subtilimelor devotamente; operele care au făcut să strălucească pe pământ

Când semănăturile cresc prea repede și e nevoie să le întârziem creșterea, se trece iarăși peste ele cu tăvălugul — și treaba e gata: până să-și vină la loc, se luptă câteva zile cu viața.

Și la tăvălugit însă, ca și la grăpat, trebuie ținut seamă de vreme și de loc. Timpul cel mai potrivit e când pământul e bine svântat. Dacă e umed, tăvălugul lipește semințele de el și pământul prinde coaje. Câteodată se pune grapa în urma tăvălugului (ușoară, cu dinții înapoi, ca să nu lase coaje și să împiedice astfel uscarea).

Tăvălugitul folosește mai ales pământurilor ușoare (la cele grele cari țin apă, le poate chiar vătăma).

Și acum, frați plugari, sănt încredințați că nu vă mai mirați, că v'am scris în această scrisoare, cât de folositor e: să grăpați și să tăvălugiți pământul.

Tare aș fi bucuros să știu, oare vă hotărâți s'o faceți d'aci în colo, așa precum se face de orice plugar luminat în țările înaintate.

Iar dacă din o sută ar face-o numai unul, eu aș fi mulțumit, că producția țării a sporit cât de puțin de pe urma minții lui și că dela el ar lua pildă mâine și cei cari astăzi sânt ca Toma Necredinciosul: «Nu cred — până ce nu văd».

Și încă un lucru, nu mă rabdă inima să nu vă îndemn, acum când închei această scrisoare: dacă isprăviți arătura, trageți brazde drepte și frumoase la capătul locului, să i stea și bine. Sânt unii cari isprăvesc o brazdă scurtă, alta lungă, alta în mijlocul drumului, de parcă îi zgârie ochii când te uiți la arătură. O fi lene, o fi neștiință, o fi nesimțire, nu știu. Dar pământul cere să fie și el frumos — și cui îi place frumosul, dă dovadă că e om cu simțire.

I. Mihalache
Ministrul Agriculturii.

Îmbrăcămintea preoților. Sfântul Sinod al României, în ultima sa ședință, a instituit o comisie care să întocmească proiectul unui regulament pentru uniformizarea îmbrăcămintei preoților. În vederea aceasta, comisia a comunicat că va lua în seamă ori ce propunere venită de la preoți, privitor la reglementarea portului.

slava lui Dumnezeu, totdeauna au fost provocate de setea de a suprima un prilej de suferință.

Durerea e calea regală pe care Dumnezeu iubirii a adus pe pământ ăra binecuvântărilor.

Oricare ar fi numele pe care-l poartă, creatura umană nu-și poate găsi pacea, decât după ce a aruncat o privire rugătoare către Crucea Calvarului, unde moare pentru mântuirea lumii Acela, pe care omenirea îl numea de mai înainte: Omul durerii. (După A. Westphal). O, Dragoș.

Mântuitorul Isus Hristos

— Dintr-o conferință pentru popor —

Altă temelie nime nu poate pune, decât ceea ce e pusă, și care este Hristos Domnul.

(1 Cor. 3, 11),

Lumea după război, cum vedem aproape zilnic, s'a schimbat mult sufletește. Insușirile rele ale omului au sporit. Îndeosebi: lăcomia, lenea, lipsa de bună înțelegere între frați ș. a. pare că nici odată n'au băntuit mai aspru decât astăzi.

Tineretul

— Glas din cercurile tinerimii —

Ziarul «Neamul Românesc», prin cuvântul de foc al dlui profesor N. Iorga, a scos de curând, dar numai pentru o clipă, la suprafața vieții intelectuale românești, una din cele mai grave probleme, care trebuie să preocupe societatea actuală. «Ce face tineretului?», a întrebat apostolul culturii românești, și întrebarea deși pusă cu intenția de a se deslega numai un aspect al problemei, totuși ea nu putea fi mai mustrătoare pentru zilele noastre.

Ar fi fost de așteptat ca odată cu această ocazie, isă se fi destupat multe urechi, care trebuiau să audă și să se fi deschis mulți ochi, cari trebuiau să vadă. Și totuși, presa s'a mulțumit cu reproducerea întrebării și ideilor dlui Iorga și — s'a făcut tăcere... Dar sufletul, acestui neam, această comoară pe care strămoșii ni-au lăsat o, odată cu testamentul de a nu o profana niciodată; acest suflet cinstit, curat și nobil, amenințat să se necinstească și să moară în inima unui tineret care are pretenția că se cultivă în școli, pune mereu și stăruitor întrebarea: «Ce face tineretului?». Răspunsul, pe cât e de simplu, pe atât e de trist. Tineretul școlilor noastre învață la orașe prea puțină carte. În schimb, își pierde în de obște vremea și nevinovăția inimii, inițiindu-se în atitudini necuviincioase. Oricine pășește în clasa I secundară, pare că se simte dator s'o rupă cu satul, cu religia lui, cu cântecele lui. Este destul să constatăm că acest tineret organizează, în timpul vacanțelor, spectacole pentru a juca piese nu totdeauna morale și petreceri pentru a dansa «Charlestonul», în locuind cuviința și armonia jocului românesc, — acest fapt caracterizează disciplina în care se ridică.

«Întrebați într'adevăr, la întâmplare, pe un școlar — pe unul din acești școlari cu pipa în gură și cu insolență în priviri, sau pe una din aceste școlărițe cu pieptul desvelit, cu dresurile în geantă, cu atitudini insinuante și convorbiri picante, — întrebați i ceva din ceea ce bănuți că posedă din izvorul de lumină dela care credeți că se adapă. Dacă în loc să vă interesați de biografia cutărei stele de cinematograf, de aventurile cutărei celebru boxer, veți întreba despre un covârșitor personajiu

istoric, despre un mare scriitor ori savant; sau dacă, în loc de statistica localurilor de perdiție, veți cere amănunte asupra instituțiilor noastre culturale, vi se va răspunde cu îndrăzneală revoltătoare, sau în capul cel mai fericit cu uluirea idioată. Dar aceștia vor fi mâine studenți, poimâne vor păși pe tărâmul vieții sociale: unii, ajutați de averea părinților, de insolenta și nesimțirea pe care le-au cultivat cu succes, de favoritism și de toate păcatele și viciile acestei vieți sociale, se vor cocoșa în capul puterii, de unde vor culege cu amândouă mâinile roadele dulci». (Profesor N. Drăghicescu în Curentul din 6 Sept. 1929).

Iată deci ce face o parte însemnată a tineretului; distramă sufletul românesc și necinstește datinile lui. Oare acest lucru n'ar trebui să dea mult de gândit tuturor celor ce se interesează de sănătatea morală și de viitorul neamului? **Răzvan Onea.**

Ordine în Palestina

Despre situația din Pământul sfânt, se mai comunică următoarele amănunte și constatări:

Abia astăzi, după ce ordinea a fost restabilită de trupele engleze, ne putem da seama de întinderea dramei din Orient.

Deși nimeni nu pune la îndoială sinceritatea comunicatelor oficiale, numărul morților și al răniților este cu mult superior celui arătat, mai cu seamă în ceea ce privește pe arabi.

Evreii, cari au în mânilor lor întreaga presă mondială, au înregistrat cu grijă pe toți martirii lor; dar cine a putut număra pe arabii căzuți în strădăile cetății sfinte sau uciși în satele sioniste? Este obiceiul arab de a ascunde cadavrele în timpul revoltelor.

Se poate spune, că revoluția arabă din Palestina, a fost *antisionistă*, ajutată față de întreaga lume musulmană. Care este cauza acestui măcel? Explicația cu Zidul plângerilor nu este cea adevărată. Evreii se rugau în pace la acel zid de zece ani; arabii nu se gândeau să-i tulbure. Cauza este sionismul.

Evreii și-au făcut iluzii, și bazându-se pe forța engleză, au debarcat pe Pământul sfânt în cuceritori. Încetul cu încetul, arabii se simțeau

reduși în țara lor la rolul de element secundar. Văzând că fluxul cuceritorilor crește, că țara săracă nu mai poate nutri întreaga populație, și că sânt amenințați a deveni o minoritate, au trecut la ofensivă. Ei au voit să facă pe englezi să înțeleagă că nu sânt dispuși să mai tolereze proiectele sioniste.

Englezii nu credeau în pericolul unei revoluții arabe. Și se păreau captați de civilizația europeană, când îi vedeau cutreerând în automobile frumoasele străzi asfaltate, sau în hotelurile de lux ale Galileei. Știau că pretențiunile lor asupra unor locuri sfinte erau doar obiect de negoț. Li socoteau mai adaptați la civilizația nouă decât pe beduinii din Transiordania sau Irak. Englezii s'au înșelat când au crezut că acești arabi bogați, veseli, dintre cari pe unii i-au făcut primari, comisari și judecători, erau conducătorii reali ai maselor musulmane. Acestea au rămas atașate marelui Muftiu, reprezentantul caracteristic al intransigenței islamice, și ulemalelor care zilnic în moschee le întrețineau spiritul de revoltă.

Semnala masacrului a pornit dela preoți, din altarele obscure, care înconjură marea moschee a lui Omar, și pe cari englezii credeau că le-au transformat în azile pentru liniștite turme de credincioși în rugăciune.

Evreii sânt convinși astăzi, că banii contează puțin când e vorba de întemeiat un stat național. Câte milioane nu s'au cheltuit pentru coloniile agricole neproductive, pentru instituțiuni care trăesc din pomană, și câte milioane nu s'au pierdut la Tel Aviv, fără a reuși să-l facă să trăiască?

Pentru ca evreii să aibă țară națională, trebuie să găsească un pământ pe care să-l colonizeze, nu unul locuit de o populație războinică.

Dacă se continuă politica sionismului, se crează un focar de ură și de răzbunare în Pământul sfânt.

Retipărirea unei opere teologice. I. P. S. Mitropolit Nectarie al Bucovinei a luat hotărârea de a revizui și retipări lucrarea: Prelegeri academice despre liturgica bisericii drept credincioase răsaritene de Mitrofanovici și Tarnovschi. Doritorii de a și-o procura se vor adresa Consiliului Eparhial, secția culturală, Cernăuți; prețul unui exemplar 650 lei.

După botezul său, aflându-se în pragul lucrării de mântuire a neamului omenesc, se ivește ispita Duhului rău, promiță noui mări și averi spre a-l abate dela țința-i dumnezeiască.

Hristos, biruind ispita, pleacă în lume, văzând că secerișul e mult, ear lucrătorii puțini. Alege, lângă sine, 12 apostoli, să cutreere Palestina și să ducă mai departe făclia care luminează tuturor.

Prin ce fel de însușiri a câștigat lumea pentru legea Sa?

«Uitați-vă la mine, că sânt blând și smerit cu inima», spune în multe locuri Hristos. «Cine voește să fie mai mare, să fie slugă tuturor».

Altă însușire: iubirea Sa nețărâmurită pentru om.

Cea mai mare poruncă e să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta și pe deapropoale ca pe tine însuși.

Legea creștină, legea lui Hristos, e iubire. Această iubire ce toate le rabdă, toate le nădăjduiește, nu pizmuește, nu face răul, nu se bucură de nedreptate, ci de adevăr (1 Cor. 13),

e cheia prin care creștinismul a deschis inimile și le-a robit. «Iubiți și pe vrăjmașul vostru», zicea Mântuitorul Hristos.

«Păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oi», — dovedind astfel, prin viața sa întreagă, armonia între vorbă și faptă.

Sinceritatea desăvârșită și adevărul ca rezultat al sincerității, sânt însușiri, care i-au ridicat personalitatea.

El spunea adevărul întreg, chiar dacă știă că faptul i-ar aduce moartea. «Pui de năpârce, ce încărcăți sarcini grele pe umerii oamenilor, ear voi nici cu degetul nu ajutați la povara lor», spuneă fariseilor (Matei 23). Înșiși fariseii, dușmanii lui de moarte, recunosc: cu adevărul calea lui Dumnezeu înveți și nu te uiți la fața oamenilor (Luca 20). «Eu adevărul îl spui vouă și adevărat vă va slobozi pe voi» (Ioan 8).

Mântuitorul a întrupat în sine culmea iertării, dovedind nobleța sufletului în gradul cel mai înalt. Eată bărfelile dușmanilor, și eată pe cei ce l-au palmuit, pe cei ce l-au răstignit, rugându-se pentru ei. —

„Treceți la unire cu Roma“

— Propagandă mai nouă. — Un „memorandum“. — „Presa Bună“, în seria religioasă. —

S'a trimis, zilele trecute, gazetelor, oamenilor politici și altor intelectuali din țară, un fel de „Memorandum“, tipărit pe opt pagini, fără înscăpșură și fără indicarea locului tipografiei, conținând *«o propunere francă de unire a românilor ortodocși cu Roma»*, — nici mai mult nici mai puțin!

Motivul trecerii, la unire cu Roma papală, ar fi — după «memorandum» — că minoritarii din România aparțin bisericii romano-catolice, iar acești minoritari nu pot fi siliți (dar cine-i silește!) să îmbrățișeze religia ortodoxă, prin urmare (?) este rațional și recomandabil ca cele 14 milioane de români ortodocși să treacă la legea lor, adică la unire cu Vaticanul.

Memorandumul spune anume:

«In teorie nimic mai adevărat, nimic mai ușor. In practică însă, azi mai mult ca oricând, este absolut imposibil a se gândi cineva la forțarea minorităților să îmbrățișeze religia majorității. Și e și odios în cel mai înalt grad. Deci dar, nimeni nu se gândește la așa ceva. In schimb nimic mai posibil decât ca majoritatea să îmbrățișeze religia minorității și să o copleșască înnesându-o în aceeaș mare devenită acum românească.»

Unde rămâne însă logica și rațiunea?

Minoritățile, care ar fi «să se începe în marea românească», nu sânt decât în mică parte romano-catolice; avem doar sași (evangelici), unguri (calvini și reformați), evrei, fără a mai vorbi de ortodocșii ruși, sârbi ș. a.

Pentru câți minoritari ar fi să ne lăpădam de biserica strămoșească ortodoxă și să îmbrățișăm religia lor?

Cam aceeaș deșteptăciune și seriozitate se prezintă și în broșura apărută în așa zisa Biblioteca «Presa Bună» dela Iași, cu aprobarea episcopului de rit latin din acel oraș, Mihai Robu, și purtând titlul *„Români și ortodocși, de vorbă cu frații mei de acelaș neam, de Ana Jurgea-Negrești“*

Mântuitorul reprezintă înțelegerea deplină. Întrebările, privitoare la rosturile vieții și la suflet le deslega cu profundă înțelegere.

«Niciodată n'a vorbit om ca acest om» (Ioan 7).

În relațiunile cu apostolii și cu lumea înconjurătoare dovedește milă până la lacrimi. Plânge cu mama tânărului din Nain. Înfruntă peripețiile călătoriilor din Palestina.

Minunile Sale, săvârșite pentru potolirea suferințelor omenești, storc admirația tuturor. Învierea lui Lazăr, și mărita Sa înviere din morți a pecetluit adevărul că «acela cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost» (Matei 27).

Iubiți ascultători! A descrie personalitatea Mântuitorului Hristos în formele cum El s'a manifestat în lume, e fără îndoială lucru de mare folos pentru ridicarea cugetării religioase. «De s'ar fi scris toate câte a făcut Hristos, mi se pare că nici în toată lumea n'ar încăpea cărțile ce s'ar fi scris», (Ioan 21) și de aceea cei ce doresc, — bucuria mea ar fi să doarească toți — să aprofundeze viața și

în lupta de propagandă împotriva ortodoxiei sânt angajate, cum se vede, și femeile.

Broșura moldoveană, tipărită «cu învoirea Superiorilor regulari», repetă cunoscutele sofisme ale bisericii apusului împotriva celei dela răsărit.

Prejudecăți, banalități, și inexactități, — câte vreți, toate la adrese «schismaticilor» din România întregită.

INFORMAȚIUNI

Când ar face și alții așa... Ministrul de externe al României, dl. *Mironescu*, a călătorit și a stat la conferința dela Haga — în interesul statului nostru — *fără a lua nici un ban dela stat*, după pilda luptătorilor mari din vremea unirii principatelor române.

Distincție. Cu ocazia congresului preoțesc din eparhia Râmnicului-Noul Severin, ținut la Călimănești în 3 Septemvrie, Prea S. episcop Varolomei a ținut să distingă pe părințele *Coriolan Buracu*, deputat de Caraș și directorul Palatului Cultural din T-Severin, cu rangul de Iconom Stavrofor. Hirotesirea s'a făcut în fața a peste 300 preoți congresiști, cu care prilej Prea Sf. episcop a rostit o prea frumoasă cuvântare, scoțând în evidență serviciile ce a adus preotul Buracu, bisericii și neamului nostru, atât înainte de război, cât și în timpul războiului, precum și după război. Această înaltă distincție cu care a fost învrednicit un preot al mitropoliei noastre de către unul din cei mai luminați episcopi ai bisericii ortodoxe, a umplut de bucurie inimile tuturor. Celui distins după vrednicie îi dorim mult succes și noroc!

Pentru însănătoșirea administrației. Comisia disciplinară, de pe lângă ministerul de interne, a aplicat în intervalul dela 16—31 August a. c., diferite pedepse slujbașilor administrativi, cari s'au abatut dela datorie. Ziarele publică lista celor pedepsiți, cuprinzând 15 nume de persoane, atât din vechiul regat, cât și din ținuturile alipite. Afiăm, înure altele, nume de notari pedepsiți pentru încasări de taxe ilegale, pentru purtare necuviincioasă cu publicul, și alte nereguli. Pedepsirea slujbașilor abuzivi, pe lângă precizarea fapturilor comise, va fi întâmpinată cu aprobarea tuturor oamenilor de bine.

faptele Mântuitorului, să cetească sf. Scriptură a Noului Testament, și «bucuria lor va fi deplină».

Isus Hristos, ieri și azi și în veci, e acelaș. Legea Lui sfântă pentru care s'a sacrificat pe cruce sfîntînd acest semn întru mântuirea sufletelor noastre, susținută în curățenia dintăi de sfânta noastră biserică ortodoxă, păstrătoarea comorii sfintelor învățături ale lui Hristos, legea lui e mântuirea lumii. —

Atacurile prin sectele zise religioase: baptiști, pocăiți, mukări, quakeri, încep a fi înțelese și lumea le respinge și se întoarce spre Hristos.

Dacă revenirea la Hristos a început ca un aer primăvăratec ce desghiață și dă viață și bucurie în lumea întreagă, noi, poporul românesc, cu mai multă tărie trebuie să dăm mână de ajutor acestei mișcări creștinești.

Să vie dragostea creștinească între oameni, convinși fiind în sufletul nostru că altă temelie nimic nu poate pune, decât cea care e pusă, și care este Hristos Domnul.

Pr. *Dionisie Bacur.*

Desființare. Din Cluj ni se comunică faptul desființării «*Frății de cruce*», conform hotărârii aduse de conducerea ei, din motive neatârnatore de societate. Fondul său, pentru statuia lui Mihai Viteazul, trece la Uniunea foștilor voluntari, secția Cluj. Organizația «*Frăția de cruce* pentru desăvârșirea idealului național» a fost întemeiată în anul 1919 și reorganizată în 1927. «*Cununa Surorilor de cruce*» își continuă activitatea ca organizație independentă, luând în primire steagul cu crucea albă.

Ciclu de cursuri universitare de vară. În Sibiu, a organizat și în anul acesta Kulturamtul săsesc. Conferințieri au fost profesori din Germania. De data aceasta a conferențiat și un profesor universitar român, dl. Ștefănescu dela Cernăuți. La cursuri au asistat germani din toate ținuturile țării: preoți, învățători, studenți, industriași și meseriași, manifestându și nesupărați sentimentele naționale și politice.

Congresul misionarilor. În zilele de 6—8 Octomvrie a. c., misionarii ortodocși români se vor aduna în congres la Chișinău, la ordinea zilei fiind dezvoltarea și discutarea următoarelor teme: Reflexiuni asupra stării religioase a poporului român în prezent; Păstoria colectivă și individuală; raportul dintre păstorie și misionarism; Metodele de propagandă, practicate de sectari, cum trebuie organizată lupta misionară în condițiunile actuale; Calitățile interne ale misionarului și mijloacele prin care s'ar putea intensifica activitatea misionară a clerului.

Burse. Primim: Cercul studenților din București aduce la cunoștință membrilor săi, că prefectura județului Sibiu acordă și anul acesta burse studenților. Cei ce doresc a primi burse, vor trimite cererea, însoțită de următoarele acte: Certificatul de paupertate, certificatul cu situația școlară, certificat de moralitate și recomandarea primăriei locale, până la 15 Sept. 1929 la Prefectura județului Sibiu. *Comitetul Cercului.*

Mal sânt oameni cum trebuie. Negustorul *Ion Ionescu-Brânzaru* din București, pe Dealul Spirii, a adunat treizeci de copii, necăjiți și ofiliți, din mahalaua lui, și i-a dus, în două rânduri, cu autocamionul la Tekirghiol, pe malul Mării negre, a închiriat o vilă, a ales șase oameni de serviciu și a întreținut, cu cheltuiala sa, pe acești 30 de micuți, în aerul dător de sănătate al mării. Vrednicul filantrop n'a cerut nici măcar să i se pună numele la gazetă.

Presă romano-catolică împotriva României. Organul greco-catolic dela Lugoj, *Păstoria Sufletească*, dela 1 Sept. a. c., află că în presa romano-catolică franceză, și anume în ziarele *La Croix* și *Le Correspondent*, se poartă propagandă înverșunată și nentreruptă împotriva României, în vreme ce Ungaria dispărută este prezentată, în aceleași ziare, ca țară unde a stăpânit cea mai deplină libertate și autonomie religioasă... Confratele lugojan pune după aceste constatări, întrebarea smerită: «*N'ar fi bine ca al noștri (poate chiar și Blajul?) să facă ceva mai mult, pentru a nu ni se răpi toate simpatiiile prin asemenea mijloace false? I E păcat!*»...

Episcopul ungar reformat. Baltazar, a osândit, în congresul bisericesc dela Mișcolț, regimul din Ungaria, zicând că: Ungaria este, pe lângă statul papal, singurul stat reacționar din lume, unicul stat unde se menține învechitul clericalism medieval și feudalismul, cari degradează poporul maghiar, împedecând dezvoltarea sa politică, culturală și economică. Cu-

vântarea episcopului, — cunoscut alt fel ca propagator iredentist, — a produs mare indignare la Budapesta.

Nenorocire neobișnuită. Sub acest titlu citim în publicația Asociației preoților musceleni, *Lupta cea bună* (din August a. c.) următoarele: În ziua de 9 Iulie, locuitorii comunei Stoenesti-Muscel cari aveau căruțe cu boi, trebuiau, conform îndemnului comitetului bisericesc, să iasă în număr cât mai mare spre a aduce peatră pentru construcția bisericii celei noi. Între cei cari se pregătiseră în acest scop, era și săteanul Gheorghe Paltin. Des de dimineață un vecin al său îl strigă să meargă împreună la peatră. De asemenea fu îndemnat și de soția sa. Dar, peste noapte schimbându-și gândul, nu mai voi să meargă unde făgăduise, ci porni spre Rucăr să ducă scânduri la Câmpulung, de unde avea să ia o chirie mai bună. Ba! satul vorbește că soției și vecinului cari stăruiau să meargă pe plată mai mică la peatră pentru sfântul locaș ce se construște le-ar fi răspuns cu înjurături la adresa bisericii etc. Și omul nostru a plecat pe drumul de unde dorea să aibă un câștig mai mare. Iată însă că spre seară, în Stoenesti, veni o veste năpraznică: bietul Gh. Paltin fusese trăznit cu boi cu tot pe șoseaua Mateiașului, lăsând fără sprijin soția și copiii. Oamenii, au tălmăcit fel și chip această groaznică nenorocire de care, sărmanul român, ar fi scăpat, poate, dacă mergea, acolo unde făgăduise și dacă nu răspundea cu înjurături de cele sfinte celor cari îl îndemnau să ajute și el cu ceva la zidirea bisericii celei noi.

Societatea Tinerimea Română ține concursul anual interșcolar în zilele de 5, 6 și 7 Octomvrie 1929.

Cărțile școlare. Ministerul instrucțiunii a dispus ca elevii să fie liberi d'a lua cărțile de școală dela orice librărie. Nici comitetele școlare, desfăcând singure cărțile, nu pot obliga pe elevi să cumpere dela ele.

Monete nouă. Prin lege, votată de parlament, s'a decis baterea de monete nouă divizionare, și anume de 5 și 20 lei, în valoare de un miliard și 300 milioane. Aliajul pieselor va fi galben, și conține: 79 la sută cupru, 20 la sută zinc, 1 la sută nikel.

Dela inspectoratul veterinar din Sibiu. Comisia remontei din ministerul de război va cumpăra, în ziua de 16 Septemvrie a. c. ora 8 în târgul de vite din Sibiu, caii buni pentru ofițeri, artilerie și cavalerie, vârsta de 4—8 ani, dacă sânt dovediți de rassă aleasă și în vârstă de 3 ani. Deslușiri se pot afla la fiecare primărie comună, la preturile plaselor și la oficiile zootehnice și sanitare veterinare.

Aviz! Sesiunea de toamnă a examenelor anuale, fundamentale și de corigență la Academia teologică «*Andreiană*» din Sibiu, va fi din 20—25 Sept. a. c. Examenul de licență se va ținea din 1—5 Octomvrie a. c. *Rectoratul.*

Pentru preoțime. Stofe bune, ieftine, speciale pentru reverenți, se găsesc de vânzare, în cantitate restrânsă, la *Librăria Arhidiecezană*, Sibiu, cum se poate vedea din anunțul publicat în acest număr. *Doritorii sânt invitați a se adresa cu încredere și cât mai curând către Librăria noastră.*

Poșta redacției

Pr. Dr. T. P. în O. Mai încercați.

Nr. 8126/1929.

(123) 1—3

CONCURS

La școala normală ortodoxă de fete din Sibiu sunt vacante următoarele catedre:

1. *Română*; 2. *Pedagogie*; 3. *Franceză-istorie*; 4. *Matem. Fizică-chimie*; 5. *Muzică*; 6. *Gospodărie*; 7. *Gimnastică*.

Profesoarele care doresc să obțină una din aceste catedre, să înainteze cerere cu documente **Consiliului Arhiepiscopesc din Sibiu**, până la 20 Sept. crt.

Candidatele trebuie să dovedească, că sunt de religia ortodoxă.

Sibiu, din ședința secției culturale dela 10 Sept. 1929.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 365/1929.

(121) 1—3

Concurs

Pentru întregirea unui post de paroh în comuna bisericească **Râșnov**, protopresbiteratul Bran, parohie, de cl. I a, se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.

2. Sesiune parohială, 12 jug. cad. pământ de prima calitate.

3. Stola obișnuită în tract, revăzută și aprobată de P. V. Consiliu arhiepiscopesc cu Nr. 4544/1929.

Ceice doresc a ocupa acest post, să-și înainteze petițiile, însoțite de documentele prescrise, subsemnatului oficiu protopresbiterat în Bran și la ocazie potrivită pot să se prezinte în comună, spre a face cunoștință cu poporul.

Bran, la 7 Septemvrie 1929.
Oficiul protopresbiterat al tractului Bran, în înțelegere cu consiliul par.

George Babeș
adm. protopopesc.

Nr. 970/1929.

(117) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. a III-a **Hosman**, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.

2. 11 jug. pământ arător și 3 jug. fânaș ca sesiune parohială.

3. 8 stg. lemne de foc din pădurea comunală. Tăiatul și cărușia privește pe preot.

4. Locuință în natură în casele parohiale provăzute cu toate supraedificatele necesare.

5. Stola uzitată în tract.

Concurenții își vor înainta cererile provăzute cu documentele cuvenite subsemnatului oficiu protopopesc în termenul prescris și, cu prealabila încunoștințare a acestuia, se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Se notează că comuna are gară în loc și e la abia 30 km. din Sibiu.

Agnita la 29 August 1929.

Oficiul protopopesc ortodox rom. al Agnitei în înțelegere cu consiliul parohial din Hosman.

Emil Păcală
protopop.

(118) 1—3

Concurs nou

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Sălașul de sus**, protopopiatul Hațeg, se deschide concurs nou, cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în **Telegraful Român**.

1. Venitele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

2. 12 jugăre fânaș și folosirea alor 3 cimitire, sesiune parohială.

3. Câte 2 măsuri porumb nesfârmit și câte 1 zi de lucru — sau echivalentul acelei zile de lucru în bani, — dela 140 case, și stola obișnuită.

4. Casă parohială modern zidită, cu supraedificatele necesare.

Reflecții îndreptățite la acest post, sânt poftite a-și înainta petițiile provăzute cu documentele necesare, în termen, subsemnatului, prezentându-se, — cu prealabila încunoștințare a acestuia, — în parohie, spre a fi cunoscuți de credincioși.

Hațeg, la 2 Septemvrie 1929.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial ort. rom. din Sălașul de sus.

Sebastian Rusan
adm. protopopesc.

Nr. 510/1929.

(120) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei a II-a **Gurărâului**, protopopiatul Săliște, parohie de clasa I-a, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în **Telegraful Român**.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

Întregirea dela stat conform coalei B.

Venitele stolare uzitate în parohie. Relut de locuință de **4000 Lei** anual până la zidirea unei case parohiale.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul prevăzut, și candidații se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Săliște, la 25 August 1929.

Oficiul protopopesc ortodox rom. al Săliștei în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. Dumitru Borela
protopop.

Nr. 972/1929.

(119) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Chirpăr**, protopresbiteratul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul de paroh cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.

2. Sesiunea parohială în mărime de 20 jug. fânaș.

3. Câte 1 ferdele (20 l.) porumb sfărâmit dela fiecare familie de român și câte 1 mierță (10 l.) dela neorustici. În total cam 90—95 ferdele.

4. Casă parohială cu toate supraedificatele în stare bună.

5. Din pădurea comunală 6 stg. lemne și încă atâtea sorți câte primesc ceilalți credincioși. Tăiatul și adusul privește pe preot.

6. Stola e cea obișnuită în înțelegere tractul.

Concurenții își vor înainta cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc, în termenul prescris, și cu prealabila încunoștințare a acestuia se vor prezenta în parohie în vreo Duminecă sau sărbătoare pentru a face cunoștință cu poporul.

Agnita, la 31 August 1929.

Oficiul protopopesc ortodox român al Agnitei în înțelegere cu consiliul parohial din Chirpăr.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 270/1929 prot.

(116) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Certejul de sus**, din protopopiatul Deva, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

Cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat; sesiune parohială 3 jug. 1237 □; casă parohială și stola uzitată.

Concurenții își vor înainta cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis și se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Deva, la 23 August 1929.

Oficiul protopopesc ort. român al tractului Deva în înțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Duma
adm. protopopesc.

Nr. 138 port. 1928.

(115) 1—1

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 16267 27 și Nr. G. II. 1583/1928 a judecătoriei mixte rurale Sibiu în favorul reclamantului Banca Centrală reprez. prin avocatul Dr. Gh. Măcelar contra... loc. în Sibiu pentru încasarea creanței de 455.600 Lei, și accesorii se fixează termen de licitație pe 27 Septemvrie 1929, la ora 14 p. m., la fața locului în orașul Sibiu Târgul-cailor Nr. 8, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară tocilă, ferestru, diferite lemne de lucru și diferite mobile de casă, în valoare de 3930 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 455.600 Lei capital, dobânzile cu 8% socotind din 1 Septemvrie 1927, iar speșele până acum staverite de 30.179 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezintă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX. : 1881, § 120.

Sibiu, la 25 August 1929.

D. Kálmán portărel.

Turnătorie de CLOPOTE și metal**FRITZ KAUNTZ**

Sibiu, strada Morilor Nr. 2

Furnizează clopote pentru biserici din aliaj garantat ca în timp de pace în executare de artă și pe lângă cele mai mari garanții. Experiența îndelungată de ani în această ramură garantează o muncă de primul rang.

Am executat și clopotele Catedralei ortodoxe române din Sibiu — spre mulțumirea Consiliului arhiepiscopesc

|| Cereți oferte speciale ||

Observați exact adresa de mai sus!

NB. Firma de mai sus, nu are nici o legătură cu firma Schieb
(114) 1—5

In atențiunea Onoratei Preoțimi!

La **Librăria Arhidiecezană din Sibiu**, au sosit

Stofe speciale pentru Reverenzi

On. Preoțime este rugată, în interesul propriu, a nu comanda stofe sau reverenzi în altă parte, până nu se va convinge despre calitatea și prețul acestor stofe.